

Zaaknummer: 76925

Vragen van het statenlid Rinus van 't Westeinde (CDA) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2021 nummer 209.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Verzoeting Grevelingen:

(ingekomen: 16 juli 2021)

Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten	
1.	Klopt het dat in het verleden toezeggingen zijn gedaan om van de Grevelingen een zoetwaterbekken te maken?	1.	Het oorspronkelijke Deltaplan uit 1957 ging uit van verzoeting van alle af te sluiten zeearmen. Van een concreet uitvoeringsplan gericht op deze verzoeting was geen sprake, daarvoor lag de nadruk te zeer op waterveiligheid.
2.	Er wordt in het artikel gesproken over een verankering in de Schadewet die is opgesteld bij het indammen van de Grevelingen. Is hier meer over bekend?	2.	In het artikel komt geen Schadewet aan de orde. Wij kunnen hier dus niet op reageren. In algemene zin geldt dat partijen schadeloos worden gesteld wanneer zij aantoonbaar schade ondervinden van een bepaalde ontwikkeling. Dat geldt uiteraard niet voor ontwikkelingen die spanning vertonen met nooit uitgevoerde beleidsvoornemens.
3.	Kan het college schetsen wanneer beslissingen zijn genomen om het meer zout te houden en van verandering naar zoet af te zien? Hoe is Provincie Zeeland in dat proces is betrokken?	3.	Het Grevelingenmeer ontstond in 1971 met de aanleg van de Brouwersdam, die volgde op de aanleg van de Grevelingendam in 1965. Enkele jaren na het ontstaan van het meer is omwille van de waterkwaliteit besloten tot een doorlaatmiddel in de Brouwersdam waarmee het meer vanaf 1979 actief zout gehouden kon worden. Uit archiefmateriaal blijkt dat de Deltadienst van Rijkswaterstaat in 1969 en 1970 een studiegroep Grevelingenbekken heeft ingesteld, die een advies moest opstellen over de toekomstige inrichting van het meer. In 1971 is daarop een Stuurgroep gevormd die in 1975 heeft besloten over de zoute toekomst, vastgelegd in de Structuurschets Grevelingenbekken. Het is niet gelukt een scherp beeld te verkrijgen van de rol die de provincies Zeeland en Zuid-Holland in dat proces hebben gespeeld, maar wel is duidelijk dat de Structuurschets voornamelijk door de Deltadienst is voorbereid en Provinciale Staten er vervolgens mee hebben ingestemd.
4.	In hoeverre is de denklijn dat verzoeting noodzakelijk is - zoals in het artikel wordt beweerd - een logische redenering? Is het tevens een haalbaar doel?	4.	De weergave van de situatie in het artikel is gekleurd en deels onjuist. Hierdoor lijkt het verhaal logischer dan het is. We verwijzen wat dit betreft naar een toelichting voor PS van afgelopen jaar, waarin hetzelfde onderwerp door andere mensen was

Vragen aan gedeputeerde staten	Antwoorden van gedeputeerde staten
	<p>aangekaart. Deze GS-brief is als bijlage toegevoegd aan dit document.</p> <p>In aanvulling op de brief hierbij toch nog enkele specifieke opmerkingen bij de beschrijving in het PZC-artikel. Ten eerste hangt de verzilting van Schouwen-Duiveland veel minder af van het zoute karakter van de Grevelingen dan van de kweldruk, die wordt bepaald door het waterpeil van Grevelingen en Oosterschelde. De ondergrond van Schouwen-Duiveland bevat zoveel zout dat het kwelwater ook bij een zoete Grevelingen nog decennialang zout zal zijn. Ook is het onjuist dat de landbouwopbrengsten op Schouwen-Duiveland snel afnemen als gevolg van de verzilting. Wel hebben de afgelopen droge zomers het belang van zoetwaterbeschikbaarheid onderstreept en scoort Schouwen-Duiveland wat dat betreft slechter dan nabijgelegen landbouwgebieden zoals Flakkee en West-Brabant.</p> <p>De in het artikel geclaimde oplossing is dat het Grevelingenmeer efficiënt zoet gemaakt kan worden door het door te spoelen met rivierwater dat nu –volgens de auteur- ongebruikt door de Haringvliet naar zee stroomt. Ook dit geeft geen realistisch beeld van de situatie. Ten eerste weten we inmiddels uit de praktijk van het Volkerak-Zoommeer, de Haringvliet, maar ook het IJsselmeer, dat er veel water nodig is om een meer zoet te spoelen. Zeker wanneer het zodanig zoet moet zijn dat het water te benutten is voor agrarische toepassing. Daarvoor zijn zeker tientallen kuubs per seconde nodig. Dat is niet zozeer een kwestie van ongebruikt weg laten stromen, maar het zodanig sturen dat het verzilting tegengaat. Voor de extra doorspoelvraag van de Grevelingen zou dat water onttrokken moeten worden aan het Hollands Diep en de auteur suggereert ten onrechte dat dit water beschikbaar is. In het kader van het nationale Deltaplan Zoet Water wordt onderzocht hoe de zoetwaterverdeling van het hoofdwatersysteem gedurende periodes met een lage aanvoer en een grote vraag zodanig kan worden aangepast dat Nederland minder kwetsbaar wordt voor zoetwatertekorten. Onder normale omstandigheden is er weliswaar veel water beschikbaar en maakt een aanzienlijke extra regionale vraag weinig verschil, maar vanuit zoetwaterperspectief zijn de droogteperiodes natuurlijk bepalend en dan is het doorspoelwater niet beschikbaar. Kortom, verzoeting van de Grevelingen zal de verzilting van Schouwen-Duiveland de</p>

Vragen aan gedeputeerde staten		Antwoorden van gedeputeerde staten	
			komende decennia niet significant verminderen en het benodigde water om de Grevelingen stabiel zoet te spoelen is niet beschikbaar.
5.	Welke belangen botsen in dit proces en in hoeverre zijn daar oplossingen voor te bedenken?	5.	Zoals onder punt 4 is toegelicht, is een zoet Grevelingenmeer geen oplossing voor de interne verzilting van Schouwen-Duiveland, noch een betrouwbare zoetwaterbron voor de landbouw. Wat overblijft is een verschil van opvatting over de natuurwaarden van zoete en zoute bekkens.
6.	Voor het aanleggen van een zoetwatersysteem in gemeente SchouwenDuiveland is onlangs een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) gemaakt. Zou een dergelijke MKBA tevens op te stellen zijn voor het zoet maken van het Grevelingenmeer?	6.	Aangezien een stabiel zoet Grevelingenmeer geen realistische optie is, heeft het opstellen van een kostenbatenanalyse geen toegevoegde waarde. Dat staat nog los van het moeilijk kunnen inschatten van noodzakelijke extra infrastructuur.

MIDDELBURG, 27 juli 2021

Namens fractie: CDA

Gedeputeerde Staten

Rinus van 't Westeinde

Drs. J.M.M. Polman

A.W. Smit